

SEVERINUL

Foaie socială-economică săptămânală.

<p>Prețul abonamentului: Pentru Ungaria . . . 6 cor. la an. „ străinătate . . . 10 fr. la an. „ America . . . 2½ dolari la an.</p>	<p>Inserțiunile: Rândul cu litere garmond odată publicat: 10 fil., de mai multe ori însă, prețul se reduce.</p>	<p>Proprietar și redactor responsabil: GEORGE M. DOPP.</p>	<p>Redacțiunea și administrațiunea: Caransebeș, edificiul Lichtneckert Strada Principală (Főutca)</p>
--	---	--	--

Dela „Cassa morboșilor“.

(Districtul Caransebeș).

Încontinuu se aud șoapte din unul și din altul, că „Cassa morboșilor“ de aici nu corespunde recerînțelor publicului lucrător și că între lucrători și oficianți s'ar face deosebire, ba s'a mai utilizat și aceea, că muncitorimea nu e deloc mulțumită cu „slujbașii“ acestei Casse de morboși.

Îndreptându-ne pașii după șoaptele acestea, am aflat mai multe decât ce ar fi trebuit să aflăm. Așa se întâmplă de multeori, că vr'un lucrător bolnav merge acolo ca să-l viziteze medicul și să-i prescrie medicina, însă trebuie să o spunem cu durere, că în loc să aștepte într'o odaie încălzită până ce vine d-l medic, el sermanul trebuie să aștepte cu ceasurile într'un gang rece, cimentat, sosirea medicului, și și atunci numai așa e luat sub vizită, dacă bolnavul își deschide gura să zică ceva, altcum poate aștepta el acolo până i-se va urî, căci nime nu-l întreabă ce dorește. De să întâmplă că vr'un bolnav vine mai târziu și medicul a plecat, i-se răspunde din partea unor oficianți de acolo, pur și simpu ca se vină în ziua următoare de oarece vizita a trecut. Nu știm ce să zicem, să zicem că bolnavii sunt pentru medic și

funcționari ori medicul și funcționarii sunt pentru bolnavi? Dincontră, dacă se întâmplă de vine un oficianț bolnav ca să fie și el vizitat de medic, apoi așa credem noi, că acest oficianț bolnav nu va trebui să aștepte în gangul rece până ce va sosi medicul, precum așteaptă muncitorul.

Se mai întâmplă și aceea, că dacă careva dintre lucrători merge după ajutorul său de bani ce i-se compete, tot așa o nimerește.

Încă una. Într'una din zilele trecute nevasta unui lucrător-petrar s'a fost bolnavită, medicul „Cassei morboșilor“ i-a spus că ea trebuie să meargă la Timișoara în spital, unde a și mers. Tot în aceeaș săptămână s'a întâmplat de s'a îmbolnăvit de acelaș morb și nevasta unui „oficianț“ dela „Cassa morboșilor“, și ce credeți, unde a fost aceeaș trimisă? la — Seghedin în clinică. Unde e aici egalitatea?

Întrebăm acum și noi la rândul nostru, pentru ce atâta deosebire între lucrători și oficianți? Oare nu sunt banii lucrătorilor tot așa de buni ca și ai oficianților, și oare banii nu ies toți dintr'un teasc? nu poartă tot aceleaș insignii?

Ar fi de dorit, ca la „Cassa morboșilor“ să se rezerveze din odăile cele multe și una pe seama lucrătorilor bol-

navi, cari vin la vizită, dar să înțelege că se fie încălzită, ca bolnavii să nu mai fie necesitați a aștepta în gangul rece.

În sfârșit credem că ar fi conștient, dacă unul dintre medicii „Cassei morboșilor“ ar ținea ore oficioase pentru bolnavii ambulanți dela orele 12—1, căci așa îi mai bine pentru lucrători, deoarece dacă aceștia merg la medic în orele de lucru, apoi vezi, patronii lor le trag din salar pentru timpul cât lipsește din lucru, în modul ăsta ar fi scutiți de atâtea calamități neplăcute și astfel trebuie să se ia în considerare interesele muncitorimii pentru care e făcută această societate, și nu interesele celor cari își au ecșistența zilnică procurată de muncitorime.

Să lăsăm deci la o parte deosebirea între om și om.

— nl. —

Dela oraș.

Regularea Timișului. În 21 I. c., șeful biroului de ingineri din Timișoara, dl Nemes I., a sosit la Caransebeș unde în societatea dlui primar Octavian Bordan și a inginerului orașenesc a vizitat schimbarea matcei Timișului cu ocaziunea potopului din ăst-an. S'a modificat cu această ocaziune planurile de regulare a Timișului pregătite înainte de potop, și s'a luat măsuri pentru grabnica regulare.

Cu ocaziunea potopului din Sept. a. c., s'a făcut pagube de peste 100.000 cor. cetățenilor de pe str.

Timișorii. Păgubiții în nenumărate rânduri au fost ascultați, referitor la pagubele suferite, din partea dlui oficianț magistr. Petru Florian. Bieții păgubiți au trăit în nădejdea, că din colectele și ajutorul statului se vor bucură și ei de vre-o părțică. Până azi sau ales însă cu așteptarea, care e prea de tot lungă. Drept aceea, în numele cetățenilor păgubiți, apelăm la bunăvoința dlui primar și a dlui subprefect, ca să facă posibilul de a se împărți odată aceste ajutoare. Să se aibă în vedere nu numai grabnica reparare a celor ruinate de potop ci și grabnica ajutare a cetățenilor păgubiți. Ne interesează de altfel pe toți darea socoților sumelor incurse ca ajutor.

Dl senator I, Eduard Bastius, în urma hotărîrii reprezentanței orașenesti, și-a recuparat postul, întrerupându-și concediul ce-l avuse de un an, în care timp a funcționat ca director provizor al băncii „K. uj. tkpéztár“. — Cu reîntorcerea dânsului în oficiu, gurile rele au lășit prin oraș multe vorbe, cari întradevăr numai niște pilărițe le pot scorni. Ci că răzbunarea celor, cari au dorit capul dlui Burdia, și-ar întinde mreșile și asupra capului dlui senator Bastius. — Doamne, că răutăcioasă mai e lumea! Noi, așa credem însă, că un funcționar, care atâția ani și-a ros coatele pe masa biroului, îngropându-și capul în vrafurile de acte, muncind din greu, nu se poate așa ușor nimici.

O cercetare. Potopul din 3 și 4 Sept., amenință și orașul Caransebeș, ba în unele străzi ale orașului apa a făcut pagube mari. Autoritățile, pentru ca să încunșigire primejdia ce amenință orașul cu potop, a stretăiat dâlma căii ferate C.-Hașeg, și astfel lucru firesc, comunicația a fost în-

Nu negligă, dacă te doare capul
ci folosește momentan hapul

Beretvás-pastillát,

care în timp de 10 minute, alină durerile de cap, migraint, fie în orice grad. E recomandat de medici. — Le capătă la toate apotecele. Prețul 1.20. Se preparează: Beretvás Tamás apotecar în Kispest. Pentru 3 șcătuli, transportul e gratuit.

treruptă pentru câteva zile. Societatea căii ferate a denunțat faptul acesta la ministerul de comerț, pentru că, spunea societatea, orașul negrijind destul de ținerea în bună orânduială a dâlmei, a trebuit să o stretaie. Orașul însă spune, că tocmai dâlma aceasta primejduiește orașul, deoarece pe timpul revărsător de apă împiedică scurgerea și împinge apa spre oraș. — Vinerea trecută a venit la fața locului o comisie în frunte cu dl vice-comite Issekutz Aurel. După cercetările făcute, s'a ajuns la învoială, că orașul Caransebeș va ridica dâlma de apărare la o înălțime mai mare; iar societatea c. f. C.-Hațeg, va face între cele două râuri încă două poduri, ca apa, la caz de primejdie să aibă loc, ca să iese la lărgământ.

Lupte sângeroase

între Francezi și Africani.

Mai mulți oficeri și soldați cu grămada din batalioanele africane au lungit cu numele lor lista de eroi francezi morți pentru patrie. În pustiile continentului negru, un detașament de 300 tiralori a fost surprins de o trupă de 5000 de africani. Eroismul francez a pus zăgaz invaziunii de sălbateci cari au fost respinși după o luptă cumplită, lăsând 600 morți pe câmpul de războiu. Și din Francezi, cari nu erau mai mulți de 300, au perit cu totul 18 oameni și au fost răniți vre-o 68. Pierderile acestea costă multe lacrimi, căci printre morți se socotește și locotenent colonelul Moll, unul din șefii expedițiunii în Africa-centrală. Moartea lui e plânsă de toți Francezii, dar ea scornește și o indignare vânjoasă. Moll nu e cea dintâiu victimă a nesocotinței în politica republicană. Toți

șefii expedițiunilor militare africane au cerut neconținut guvernului să pună la îndemână mai multă putere soldătească, deoarece trimiterea de până acum constă în a trimite în coloniile din Africa-centrală mici pachete de militari, pe cari indigenii îi măcelăresc fără greutate, în loc de o expedițiune îndestulătoare ca să cucerească dintr'odată teritoriile și să le mențină pentru totdeauna, după ce ar înfrînge cu desăvârșire rebeliunile sângeroase ale sălbaticilor.

Intâmplări și primejdii.

Cholera. — Zdrobiți de tren. Un căpitan erou. — Socialiști osîndiți la moarte.

— Jertfele holerei pe insula Madeira sunt înspăimântătoare. Cu toate că autoritățile au luat toate măsurile necesare pentru împiedecarea lătirii holerei, aceasta bîntue într'un mod îngrozitor. Până acuma s'au constatat în mod oficial 422 îmbolnăviri de holeră și 136 de morți.

— Din Paris se vestește că un tren de persoane care venia de către Besuvis în gara din Paris s'a ciocnit teribil de un tampon stabil. Aproape șasezeci de pasageri au fost răniți și morți.

— Un vapor american „King“ s'a izbit de o bancă de nisip în preajma litoralului austral în golful Carnov. Căpitanul vaporului pentru a băga curaj în mateloți a făcut o față cât se poate de rece și pe când era primejdia mai mare, și-a scos o țigare și a început să fumeze. Dar cu toată liniștea lui marinarii își pierduseră cumpătul și vr'o șapte inși săriseră deavalma într'o luntre de salvare, în vreme ce unii slo-

bozeau în apă altă luntre din pupa corăbiei. Era să rămână singur pe bord și cu cea din urmă scinteie de nădejde, că totuși va putea salva vasul, le-a strigat: — Așteptați-mă și pe mine, nu plecați până mă întorc. S'a coborât apoi în cabina sa și și-a adunat hârțiile. Apa vuia prin deschizătura din părăși și vasul începuse să se clatine. În fugă a urcat puntea și de pe bord a sărit în luntre. În aceeași clipă vaporul a dispărut în adâncuri, îngropând toate nădejile viteazului căpitan. Naufragiații după ce s'au luptat două zile cu valurile au ajuns la uscat în Tasmania.

— Ziarul socialist „Vorwärts“ primește știrea din Tokio, că acum câteva luni poliția de acolo a arestat pe doisprezece socialiști bănuți că au conspirat contra familiei împărătești. În provincie încă s'au făcut multe arestări. Ziarelor li s'a interzis, ca să scrie fie despre arestări, fie despre pertractările tribunalului. Pretutindeni să vorbește, că până azi 151 de socialiști au fost arestați, iar contra sentinței aduse deja de tribunal, ei nu pot apela. Tribunalul suprem pe patruzeci de inși i-a judecat la moarte, iar osîndiții vor fi executați în ascuns. Scriitorul Dr. Kotoku cu nevasta sa vor fi spânzurați și totdeodată vor fi executați și 24 de socialiști și anarhiști cari au conspirat contra familiei împărătești. Că grozav mai e rânjitura de Mikado al și mai rânjiților Japonezi. Să judece atâta om la moarte numai pentru că îi bănuise. Veniva timpul, când și el își va lua crunta resplată.

Potopuri.

Din Fiume să vestește, că ținutul Carst plouă de zile trege și în urma faptului că vântul Sirocco bate fără încetare, mării a năvălit la țarm, acoperind moara Babich. Autoritățile au luat măsurile cele mai largi în vederea creșterii nivelului apei. Din Roma se anunță că în urma ploilor necurmate, mai multe calități din ținuturile Venetiei, Lombardiei și Liguriei sunt sub apă. În guvernamentul Porta Maritima e întreruptă comunicația pe toate liniile ferate. În Liguria fost nimicite mai multe păduri de măslini și fructe. Mai multe case s'au dărîmat, omorînd oameni sub ele. — Din Madrid anunță că furtuna a provocat vârsarea riului Guadalquivir, îngropând sub apă o parte a orașului Sevilla. Rîurile umflate demolat număroase poduri. Diferite părți vin știri că numeroși oameni s'au înecat. Circulația pe unele linii e întreruptă.

Vești din toate părțile lumii

Institutul pedagogic din Caransebeș a fost vizitat zilele trecute de dl comisar ministerial Dr. Siegescu.

Makászy Vilmos, ppreitor cerc. Caransebeș, a fost lovit de damblauă, zilele trecute. Starul lui e desperată.

Soția fostului ministru-pr. Széll pe urma unui morb de nervi răposat. Dl Széll era tocmai în Paris în afaceri de ale țării.

Contesa Ida Eszterházy fiica contelui M. Eszterházy s'a căsătorit în mănăstirea ursulinelor din Agria.

Primăvară în toiul ei umed prin părțile Caransebeșului. Nu mai zăpada de pe piscurile T-

FOIȚA.

ORBUL.

Poezie, în proză de N. Boldureanu.

— Urmare și fine. —

Simția o dogoare oarecare, auziă o detunătură și nu putea să-și dea seama, că de ce trompeta sună așa de îngrozitor.

Strigă sărmamul orb într'una: „Spuneți-mi, vă rog, spuneți-mi iute și de grabă, ce-i această alergare ce produce în al meu suflet o răceală, un fior?... ce sunt strigările înmiite cu atâta nesfială și ce e pulberea și fumul ce mă înecă aicia jos? O fi vr'o plagă sau războiul, o fi visul meu de odată, sau e lupta cauzei sfinte ce de mult o așteptăm? o fi ziua resbunării insultatei națiuni, o fi ora cea din urmă a infamului Osman? sau Balcanul și Carpații disput împreună despre riul cel bătrân? Ah! minune dumnezească deschide-mi ochii mei cei

stînși, să văd măcar numai odată steaua gloriei ce lucește pe cerul dumnezeesc, un moment numai, măcar și numai o clipită, dar' dă-mi să văd cum apune barbarismul arogant jos pe globul pământesc“.

Din toate astea însă nu vedea nimic. El ar fi dorit să aibă putere de a lua spada în mână și să se pună în rând cu frații săi loviți de soarte, ca să arunce spaimă între hoarde și să arăte că ce e omul în turbare când dreptul lui e atacat... Vorbea singur. Între altele mai zicea: „Ah! aduceți-mi și mie o armă s'o apuc ca în niște clește, s'o îndreptătră dușmani, și deși nu am vedere dar' voiu da cu ea orbește ca să trâmure barbarii din Carpați și din Balcani“.

Dinspre culmea carpatină bătea un vânt ușor, un vânt plăcut, și aceasta o simția orbul, simția că e o mișcare, simția cum un curent electric îi atinge sinul său. El auziă rîurile murmurând, cari

în curgerea lor lină, spală florile de pe marginea țărnicurilor și șterge praful îngrămădit, le redă apoi iarăș culoarea care au avut-o, le întărește rădăcina și le adaugă putere, spre a putea crește înmiit.

De departe, foarte de departe curge Dunărea cea bătrână, ce primește în sinu-i nenumărate râuri ce se îngână unele cu altele, adierea, murmurul acestora orbul le-a simțit că ar fi venite din îndepărtări întinse. Curentul de vânt însă e întins și mai departe. El e întins pe la Sena, Tibru ba chiar și până la Tajo, apoi Vardarul, care se varsă într'un golf pe unde sunt tot frați dintr'o tulpină, acest Vardar azi e limpezit cu totul.

În acel moment pătrunse la urechea sa o voce de femeie, un accent de compătimire care îi șoptea: „Frățioare, voi cei din Dacia-Traiană nu știți că fii vostri au plecat spre Dacia-Aureliană la luptă, ca acolo să-și verse prețiosul lor sânge pentru frații ce

i-ați dat uitării. Ei s'au dus pe hotare ca să-și dea viața pentru patrie și tron...“.

Zicând acestea, vocea îndăcătă încetă, era Zina carpatină. Aceste cuvinte luându-le vântul aripile sale, le-a dus și le-a lăsat pe pământ tresărind inimile tregei ginte latine.

Comerțul, industria, arta, știința și știința alergau să depună talentul lor, ba chiar sărmamul crătoare își dă o parte din simțurile sale pentru vitejii ce-și viața lor. Din palat și până la cea mai mică colibă o iubitoare însoția pe cei ce-și dă pieptul lor de fier, numai orbul nostru era condamnat la nevedere veșnică, iar când mormântul său deschis gura sa ca să-l înghițească atunci nu s'a mai plâns că nu are vedere și fiind pe deplin credințat că dușmanii țării sunt învinși, a intrat în el o mulțumire, începându-și somnul de veci.

cului ne mai dovedește — în bătaia soarelui — că am fi în mijlocul iernii, încolo căldură unor de 14—15°. Pomii își dorm somnul de iarnă; de aceea însă Luni în 19 l. c., un cetățean din loc a găsit sburând prin grădina vre-o 4 gândaci de Maiu și mai mulți flutureri albi.

Trupa teatrală a noului director Kiss Árpád — după-cum suntem informați — cu începere din 1 Ianuarie, își va începe reprezentajunile teatrale, timp de 4 săptămâni în sala Lichtneckert din Caransebeș. Se zice, că noul director de teatru a înghițat o trupă din cele mai bune puteri fiind însuși directorul un bun artist. — Vom vedea.

Direcțiunea poștelor avizează publicul, ca cu ocaziunea sărbătorilor, să facă bine pachetele ce au de scop a le trimite prin poștă și de e posibil în pânză. Adresa să fie scrisă cetibil; iar în pachet să se pună separat pe o hârtie adresa trimițătorului, ca la caz de rătăcire să se poată expeda pachetul înapoi.

Petrecere. „Asoc. bărbat. de muzică și cant“ din Caransebeș, arangiază în 26 l. c., în sala Lichtneckert concert urmat de joc. Inceputul seara la 8. Taxa de intrare 1.60, 1.20 și 1 cor.

Dinamită. Făptuitori necunoscuți, zilele trecute, au pus dinamită sub obnibusul lui Flachnecker din Caransebeș. Explozia a fost puternică, zdrobind cu desăvârșire omnibusul și mai multe ferestre ale caselor din vecini. Nenorociri de om nu s'a întâmplat.

Dragostea 'n oprit. Un ficior cam tomonic din Sătmar s'a însurat cu o fată frumușică. După cununie, bărbatul a văzut urme, că cineva dă târcoale nevastei sale. În urma bănuirei, într-o sară a pus înaintea ușii o cursă mare de prins vulpe. Pe la miezul nopții urlete de om dă de veste că drăguțul nevastei e prins în cursă. Bărbatul a sărit cu o furcă de fer în mână, și în fața nevastei a bătut crunt pe drăguț încât acestuia i-a mers pofta să se mai bage în — opritură.

Muncitorul I. Porubszky voia să aprindă o dinamită în petrăria din Neutra. A scobit deci stâncă și a aprins fitilul, dar explozia nu voia să urmeze. Muncitorul văzând aceasta cu o rudă de fer a început să răscalească dinamita, care a explodat cu putere, rupând capul cu totul de la trupul sârmanului muncitor.

Comunele Ghiroc, Bucovăț, Ghiroda și Chișoda din ctul Timișului, au hotărât să închidă cărciumele în zilele de Dumineci și sărbători.

Setea, dintre animale se credea, că numai cămila o poate suporta mai mult. S'a dovedit însă că în America se găsesc pe șesuri, turme de oi, cari în lipsa de apă, rabdă sete 40—60 de zile.

100.000 familii de ovrei, posibil ne vor ferici țara, anul viitor venind de prin Galiția, unde guvernul i-a oprit de a mai ținea crișme.

Gādilituri.

A părăsit-o.

— Vasile năcăja zilnic pe Florica, cu aceea, că o părăsește, dacă nu-i aduce... un copil. Ei, și știi că acum a și părăsit-o?

— De ce?

— Pentru-că i-a adus, Floricii, — cocostârcul... unu.

Contra otravă.

— Mhoi Maxi, am ahozit, che iai de nevastele pe Zali leben.

— Da. ai ahozit binye.

— Hapoi, de ce desparțit tho de Rohela?

— Pentru che otravit munchare la minye.

— Ter spring! După așa o viață primejdihosele, mai ai corajele să te insoare?

— Dhoar trebue on pic de chontraotravă!...

Scumpete.

— SCUMBU Claj e / Central Library
— Te mai plângi și tu?

— Cum nu, dacă Mițica, știi tu, cea rotundă 'n șele, mi-a cerut să-i ridic — p(oa)la-ta...

Bilanț: venit-perdere.

— Cicoană, te rog să-mi mărești plata.

— Pentru ce, Mărie?

— Pentru-că și pe-a d-tale ți-a ridicat-o... căpitanul

— Taci, fă, să nu te-audă bărbatul.. Ei, și ce ai tu de-acolo?

— Ba bine că nu. Pentru-că de când d-șorii... nu-s acasă, bilanțul mi-se încheie cu — deficit... nu ca al d-tale cu profit din două părți...

Nr. 4565 kig. 1910.

Publicațiune.

Ordonându-se pe baza art. de lege VIII. din 1910 — pe timpul dela 1—10 Ianuarie 1911 numărarea generală a populațiunii, fac atent publicul la următoarele împrejurări:

Numărarea publicului orășenesc o vor îndeplini 6 comisari denumiți și anume: d-nii Ioan Boros,

Ioan Horvat, Pavel Jumanca, George Neamțiu, Alesandru Nemes și Stefan Otonoga.

Acești comisari vor umbla din casă în casă umplând niște blanchete trimise dela oficiul statistic.

Umplerea acelor blanchete e în primul rând datorința fiecărui cetățean, pentru aceia, cari nu știu scrie și nu poșed limba statului, sau din alte motive nu le pot umplea, datorința aceia cade asupra comisarului.

Fiecare cetățean e deobligat a-și spune numele corect, apoi anul, luna și ziua nașterii, caracterul, numărul copiilor săi cari trăesc și cari au murit, ocupațiunea, apoi timpul de când se află în Caransebeș, proprietatea, școalele absolvate, religia, care e limba sa maternă, precum și a respunde la alte întrebări ce i-le va pune comisarul de conscriere.

E dator a dă deslușirile necesare cu privire la casele, odăile ce sunt în proprietatea sa, precum și la numărul chiriașilor ce să află în acelea cartiere.

Țin să deslușesc publicul, că conscrierea acestor date nu să săvârșește pentru scopul de vre-o prescriere a dării, căci conform legii nici nu e permis, ca acestea date statistice să servească de bază la dări, ci aceste deslușiri sunt de lipsă pentru oficiul statistic al țării pentru diferite tabele statistice.

Deși e datorința patriotică a fiecărui cetățean ca să spună și să servească cu datele cele mai corecte pentru îndeplinirea conscrierii, totuș trebue să atrag atențiunea publicului la §-ul 56 al ordinațiunii ministeriale, conform căruia comite transgresiune și se vor pedepsi până la 100 coroane: a) acel individ, care voește să se sustragă dela conscripție; b) acela, care nu voește să spună datele trebuincioase cu privire la persoana sa, sau a altora; c) acela, care din glumă sau într'adins spune date mincinoase pentru conscriere, etc. — Acel individ, care din eroare nu a fost conscris din partea comisarului în timpul din 1—10 Ianuarie, e dator a se înștiința la magistratul orășenesc din loc res-

pective la inspectorul de conscriere Petru Florian, spre a fi conscris.

Caransebeș la 11 Decembre 1910.

Octavian Bordan
primar.

3879 sz. kig. 1910.

Publicare de licitațiune.

Din partea subscrisului primar se aduce la cunoștință publică, precumcă birtul orașului dela casa de țeduli aflătoare în târgul de vite — conform conclusului magistratual, — se dă în arendă pe calea licitațiunii publice pe o durată de 3 ani. Licitațiunea va avea loc în 31 Decemvrie a. c. la orele 10 a. m. în cancelaria protonotalului Teodor Dragomir. Prețul de strigare este suma anuală de 400 cor. Reflectanții sunt provocați a depune la începerea licitațiunii vadiul de 40 cor. Să obsearvă, că arendatorul pe durata esarendărei, nu solvește taxa de piață.

Caransebeș la 16 Dec. 1910.

Bordan, primar.

4681 sz. kig. 1910.

Publicare.

Să aduce la cunoștință publică, că cu începerea de 2 Ianuarie 1911, se va deschide la școala economică din Lugos un curs de economie de câmp și casă, care va dură 8 săptămâni.

Ascultătorii acelu curs afară de economia câmpului, vor învăța industria de casă, precum: împletituri de corfe, de mături, de perii, facerea mai multor obiecte de economie, precum și îndeplinirea lucrurilor de dogărit (pinterit). Ascultătorii cursului vor căpăta susținerea grătuită (încălzit, luminat, spălat și vipt). Cei ce doresc a cerceta acel curs, să se înștiințeze la mine până în 30 Decemvrie a. c.

Caransebeș în 11 Dec. 1910.

Bordan, primar.

Prima cassă de păstrare din Karánsebes

acoardă împrumuturi hipotecare în orice sumă pe lângă condițiunile cele mai favorabile.

Dupăce ne-a succes a intra în legături finanțiale cu **Institutul de credit agrar din Sibiu**, mai departe fiind noi în strânsă legătură cu un **institut distins din Budapesta**, suntem în plăcuta poziție a acorda **împrumuturi hipotecare pe amortizație, pe un termin de amortizație de 10—50 de ani** pe lângă cele mai favorabile condițiuni.

Direcțiunea institutului servește cu orice deslușiri, îndeosebi cu privire la convertiri de împrumuturi.

Mulți bani pot economiza !!!

On. dame, domni, domnișoare și copii de școală, dacă vor cercetă uncul și marele magazin de haine al domnului

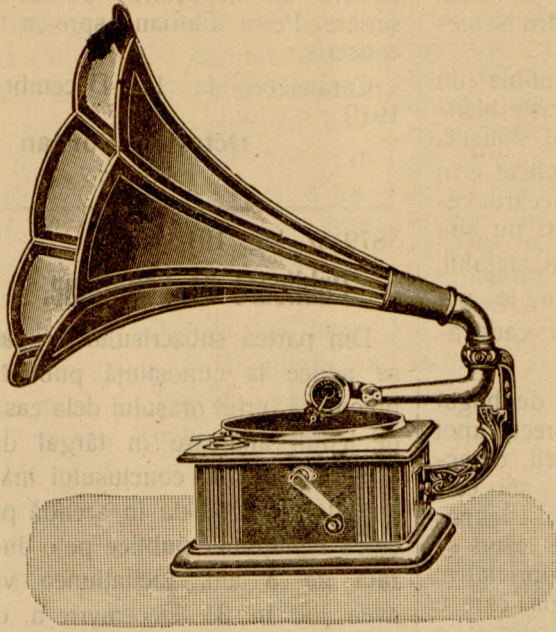
Grünberger S. Géza

de pe strada Principală din Caransebeș (Karánsebes)

(vis-a-vis de biserica romano-catolică).

A sosit deja marfă de prima fabricație, senzațional de eftină, pecum: haine pentru dame, domni și copii, fine, cele mai bune și mai elegante costume pentru dame: bluze, fuste și costume întregi. Ghetede dela cea mai fină calitate și mărime — după dorință. — Pălării, albituri, trusouri pentru dame și bărbați. Orice soi de articli de modă în diferite calități, cu prețurile cele mai convenabile. Toate obiectele din acest magazin să vând pe prețuri nemai auzit de eftine. În interesul tuturor este a cercetă și târgui din magazinul meu, unde vor găsi marfă bună, eftină cu prețuri fixe!

Școlarii și școlărițele primesc marfa cu un preț foarte convenabil și scazut. — Numărul Telefonului pentru oraș și jur: 29.

Mașini de vorbit și cântat (Gramofoane)

în Caransebeș strada Orșovei.

Mare asortiment de gramofoane și plăci (în toate limbile) dela primele fabrici din patrie și străinătate.

10 buc. plăci cu 22 cor.

1 bucată cu 2 cor. 50 fileri.

Orice părți privitoare la gramofoane să capătă în magazinul meu.

Reparaturi se execută prompt și eftin. Cu prețcurenturi servim grătit. Se primesc agenți.

Cu stimă

Tomas Watz.

Făină de Lovrin.

Aduc la cunoștința On. public din loc și jur, că am deschis un magazin de

făină de Lovrin

în strada Burdia Szilárd (casa proprie)

și o vând cu prețurile cele mai eftine posibile. Tot aci On. public poate procura tot soiul de bucate, precum: cucuruz, grâu, ovăș, orz etc. cu prețuri moderate, calitate bună.

Cer sprijinirea On. public.

Cu stimă

Iulius Pollák

Birou de informație.

Cunoscând multele lipsuri ale publicului românesc din provincă, m'am hotărit să deschid în Budapesta un

Birou de informație.

Ori-ce informație referitor la petițiile înaintate la ministerii, Curie, judecătorii etc., ori-ce informații comerciale și în general în ori-ce cauză — dau în decurs de 2—3 zile ori și cui, resolvând toate chestiile în modul cel mai cinstit.

Fac mijlociri comerciale, comande etc.

Taxa de informație 3 cor. și speșele de poștă pentru răspuns.

L. Olariu

Lajos utca 141. III/19.

Budapest

Fabrica de țiglă și cărămidă, cu abur a orașului Caransebeș.

Recomandă onoratului public fabricațiunea sa de prima calitate pe lângă cele mai avantajoase
prețuri.

Calitate exemplară
= de primul rang =
precum:

cărămidă de mașină, cărămidă pentru zidit preșuită (keramit), pentru boltituri. Țiglă mică de mână, țigle presuite cu mașina, țigle pentru coama caselor. țigle crestate fran-
= ceze și țigle catanizate. =

Modalități de solvire avanta-
= gloase și după invoiala =

Roagă sprijinul on. public

MILINYI RÓBERT,
directorul țiglariei orașului.

IOAN FARA tinicher (spengler)

Karansebeș (Strada Maria Terezia)

Recomandă magazinul său solid și bogat sortat în toate cele ale tinicheriei.

Cu deosebire recomandă scaldătoarele sale de tinichea cu seau fără încălzire; mai departe primește tot felul de lucruri aparținătoare tinicheriei precum: acoperișuri de case cu pleu, valaie (scocuri) la streșinile caselor, repararea și fărbierea acestora pe lângă prețuri solide și prompte.

Cu oferte totdeauna gata.

Picurii lui Brády — pentru stomac

provăzuți cu marca de scutire I. C. Maria de Mariacell, numiți de popor Picuri de Mariacell pentru stomac, timp de 30 de ani s'au a-deverit atât de buni, încât sunt indispensabili pentru orice casă. Picurii aceștia au efect neîntrecut la tot felul de stricare a stomacului, ardere de stomac, scaun neregulat, sgâr-ciu de stomac și dureri de cap, vomare, insomie și gălbănare. — Se poate căpăta la ori care farmacie. O sticlă mică 80 fileri, o sticlă mare 1 cor. 40 fileri, 6 sticle 5 coroane 3 sticle duble 4 coroane 50 fileri

Expedează franco farmacistul:

Brády K. farmacie la „Regele Ungariei”. — Wien, I., Fleischmarkt I. Depot 241.

Să fim atenți la marca de scutire P. C. Maria de Mariacell, pachetarea în roșu, și la subscriere după cum se vede în chipul de față.

Ambulatorul pentru bandage a lui POLLITZER

instituțiune publică pentru cei ce pătinesc de surpătură, specialist în bandage, pe seama celor vătămați.

Budapesta, IV., Kossuth Lajos utca 8., felemelet.

Medicul experat al institutului stă la dispoziția oricui fără a pretinde taxe. Nu e nime obligat a solvi vre-o pretenziune pentru consultarea medicală.

Control medical! Prețuri scăzute!
Manipulare specialistă individuală!

Bandage brevetate, deja
dela 5 coroane în sus.

Comandele din provincie, se execută din partea institutului, pe lângă stricta observare medicală, garantându-se totodată cea mai mare discreție.

Articli higienici, calitatea cea mai fină și sterilizată, recomandată de medici. Se poate da încredere deplină. Un tuțet 2—16 coroane.

Tot acolo a apărut acum: „Sănătatea omului”, opul medical, care se ocupă îndeosebi cu suferinții de surpătură dând îndrumări, ca acesta cum au să se folosească pentru și contra. Acest op se trimite oricui în plic închis fără speșe, din partea direcțiunii institutului.

Tipografia

Jacobovits J. și soțul

Aduc la cunoștință Onor. Public, că cu începere din 15. November n., am legat contract legal de companie la tipografia de sus cu dl George M. Dopp. Drept aceea rugăm P. T. Public a ne sprijini cu comande de tipărituri de orice soi ce ating arta tipografică, pe cari le vom execută cu diligență și prețuri moderate.

Cerând sprijinul tuturor, semnăm

cu stimă

Iosif Jacobovits și soțul.